

Campanya contra l'exploatació laboral

Garantir els drets fonamentals de les persones és el principal objectiu de Roba Neta. Aquesta campanya proposa diverses accions reivindicatives per denunciar l'abús de multinacionals com ara Nike i Adidas als treballadors del tercer món.

"El calçat Nike i Adidas té un defecte de fabricació (social)", aquest és el lema de la campanya europea Roba Neta, que denuncia la poca responsabilitat d'aquestes empreses a les seves plantes dels països del Sud i de l'Est. "Passen per sobre dels drets més fonamentals de les persones", assegura Eduard Cantós, coordinador a Espanya d'aquesta campanya. Sols de misèria (per sota de la llei), horaris inhumans amb jornades de fins a setze hores diàries, discriminació de la dona, manca de mesures de seguretat i de representació sindical, en són tan sols un exemple. La campanya també pretén conscienciar el ciutadà per tal que aquest faci un consum responsable i pressioni, així, els fabricants. El consumidor és titular del dret a estar ben informat i, per tant, pot exigir al venedor que li expliqui en quines condicions s'ha fabricat el producte que vol comprar.

Aquesta campanya va néixer a Holanda el 1990 i, actualment, hi participen nou estats europeus, entre ells l'espanyol, des del 1997 i per mitjà de l'ONG Setem. La campanya a l'estat espanyol, coordinada des de Catalunya, compta amb més de cinquanta entitats adherides.

La campanya Roba Neta ha endegat, des del passat mes d'abril i durant nou mesos, tres accions reivindicatives per protestar contra l'abús d'aquestes multinacionals als treballadors del tercer món i per exigir que millorin les

condicions socials i laborals. La primera acció consisteix a enviar una postal als directors de les oficines de Nike i Adidas, a Espanya, per mostrar la disconformitat del consumidor.

Una altra de les accions que es poden fer, en el marc d'aquesta campanya, és la d'enviar a través d'un correu electrònic una carta de protesta a les oficines centrals d'ambdues empreses, als Estats

sobretot de la recollida de sabatilles esportives". Quant a les postals es mostra molt optimista perquè se n'han enviat "prop de 2.500 postals en només un mes".

Aquestes accions reivindicatives són, però, "una fase preliminar per crear una etiqueta social", explica Eduard Cantós. L'objectiu és crear una nova etiqueta distintiva, regulada per la Unió Europea, que hauria d'establir un mecanisme de concessió i supervisió, i que només puguin lluir aquelles empreses que respectin els drets fonamentals de les persones. Aquesta iniciativa pretén imitar la ja existent etiqueta verda, que és l'ecològica. "No sortirà una etiqueta social perquè un dia ho demanem", sentència Cantós. És per això que "ara cal una etapa de sensibilització de la població per tal de crear una demanda d'etiqueta social".

El producte més venut de Nike, la marca líder del sector, és el calçat esportiu, que precisament es produeix a països del tercer món. Aquesta empresa, que va néixer ara fa 27 anys als Estats Units, té plantes a Corea del Sud, Xina, Indonèsia, Tailàndia, Taiwan i Vietnam. Però no només produeix sabatilles esportives fora dels Estats Units, sinó que gran part dels productes els fabriquen empreses subcontractades del Sud-est asiàtic. Aquestes dades contrasten amb les xifres multimilionàries que gasta Nike en campanyes d'imatge extraordinàries, que no només persegueixen vendre, sinó que bàsicament

L'objectiu és crear una nova etiqueta que només puguin lluir les empreses que respectin els drets de les persones.

Units i a Alemanya, respectivament (es pot fer des de l'apartat accions urgents de la web de la Campanya Roba Neta <http://www.pangea.org/robaneta>). Per últim, es poden fer arribar les sabatilles esportives usades, de la marca Nike i Adidas, als centres de recollida de les 32 ciutats que s'han adherit a Catalunya, per tal que després siguin enviades a les empreses fabricants. Segons el coordinador de la campanya a l'estat espanyol, Eduard Cantós, "encara és aviat per fer un balanç,

pretenen no perjudicar la seva imatge.

Abaratir sí, explotar no. A banda de Nike, la segona empresa del mercat en articles esportius, Adidas, produeix un 98% del calçat a països de baix cost salarial. De fet, l'empresa, que es va fundar a Alemanya l'any 1948, només conserva una fàbrica al país d'origen, que representa tan sols un 5% de la seva producció total. Més del 90% de les vambes són elaborades a Àsia i gairebé la meitat de la seva producció tèxtil prové d'Àsia, Nord d'Àfrica, Amèrica Llatina i alguns països europeus, els antics països de l'Est. Eduard Cantós insisteix a advertir que la campanya "no va contra les empreses que produeixen als països del Sud perquè la mà d'obra és més barata". De fet, aquesta ànsia de reduir els costos per ser més competitius afavoreix els països del sud, perquè crea llocs de treball; el que és intolerable, però, és "l'explotació a què estan sotmesos els treballadors, que és especialment greu en el sector de la confecció i de la roba, tot i que també n'hi ha d'altres com el de l'electrònica". Per aquest motiu, la campanya no diu en cap moment "no compreu aquestes vambes, perquè sabem que no comprar pot significar el tancament de les fàbriques als països del sud", argumenta Cantós, que reconeix que "és millor que no estiguin en les condicions desitjables que no pas que es quedin al carrer". Això ex-

MARC VILA

Segons els promotors de Roba Neta, la campanya no va contra les empreses que produeixen als països del Sud perquè la mà d'obra és més barata, sinó contra les situacions d'explotació de molts treballadors i treballadores. Una campanya contra les empreses, podria posar en perill els mateixos llocs de treball.

plica que, de moment, la campanya Roba Neta no hagi optat per l'única via per on realment podrien fer mal, la denúncia de la publicitat enganyosa "si les empreses fan públic un codi i no el comple-

xen, pots denunciar-los". Contra l'empresa Nike s'han obert alguns processos per aquest motiu, però encara no s'han tancat.

Laura Balcells

Premis de Civisme

Generalitat de Catalunya

XVIII Premi Serra i Moret

per a obres i treballs sobre civisme
assaig / treball pedagògic / còmic / guió de curtmetratge

XIV Premis Jaume Ciurana a l'actuació cívica juvenil

en la millora de l'entorn natural / a favor de les persones

V Premi Civisme als Mitjans de Comunicació

ràdio / televisió / premsa / web

Per a més informació dirigiu-vos a la
Direcció General d'Acció Cívica
del Departament de Benestar Social o a
l'oficina de Benestar social més propera
o truqueu al
900 300 500
o bé per internet a:
<http://www.gencat.es/benestar>

Termini de presentacions fins al 31 de gener de 2000